

TILAK MAHARASHTRA VIDYAPEETH, PUNE
M. A. (PARANGAT) ECONOMICS
EXAMINATION: DECEMBER – 2022
FIRST SEMESTER

Subject: Economics of Growth & Development - I (ECBCS-17-112)

Date: 19/12/2022

Total marks: 100

Time: 10.00 am to 1.00 pm

Instructions: 1) Attempt any *Five* questions.

2) All questions carry **equal (20)** marks.

- Q. 1)** Explain the economic and noneconomic factors which are affecting the process of economic development (20)
- Q. 2)** Describe critically the indicators of human development. (20)
- Q. 3)** Describe critically Adam Smith's theory of economic development. (20)
- Q. 4)** Describe David Ricardo's theory of economic development. (20)
- Q. 5)** Explain critically Thomas Malthus's theory of economic development. (20)
- Q. 6)** Explain critically Schumpeter's theory of economic development. (20)
- Q. 7)** Describe critically the theory of unlimited supply of labour propounded by Arthur Lewis. (20)
- Q. 8)** Discuss the theory of technical dualism propounded by Higgins. (20)
- Q. 9)** Describe critically the dependency theory of development. (20)
- Q.10)** **Write notes on any two of the following.** (20)
- a) Difference between economic development and economic growth
- b) Measurement of economic development
- c) Feature of developed economy
- d) Concept of human development

मराठी रूपांतर

वृद्धी आणि विकासाचे अर्थशास्त्र भाग - १ (ECBCS- 17-112)

सूचना : १) कोणतेही पाच प्रश्न सोडवा. २) सर्व प्रश्नांना समान गुण (२०) आहेत.

- प्र. १)** आर्थिक विकासाच्या प्रक्रियेवर परिणाम करणाऱ्या आर्थिक व बिगर आर्थिक घटकांची चर्चा करा. (20)
- प्र. २)** मानवी विकास निर्देशकांची टीकात्मक चर्चा करा. (20)
- प्र. ३)** अँडम स्मिथ यांचा आर्थिक विकासाचा सिद्धांत टीकात्मकदृष्ट्या स्पष्ट करा. (20)
- प्र. ४)** डेव्हिड रिकार्डो यांचा आर्थिक विकासाचा सिद्धांत स्पष्ट करा. (20)
- प्र. ५)** थॉमस माल्थस यांचा आर्थिक विकासाचा सिद्धांत टीकात्मकदृष्ट्या स्पष्ट करा. (20)
- प्र. ६)** शुंपिटर यांचा आर्थिक विकासाचा सिद्धांत टीकात्मकदृष्ट्या स्पष्ट करा. (20)
- प्र. ७)** ऑर्थर लेव्हिस यांनी सांगितलेला अमर्यादित श्रमिक पुरवठा सिद्धांत टीकात्मकदृष्ट्या स्पष्ट करा. (20)
- प्र. ८)** हिगिन्स यांनी मांडलेला तांत्रिक द्वैतावस्थेचा सिद्धांत स्पष्ट करा. (20)
- प्र. ९)** विकासाचा अवलंबित्व सिद्धांत टीकात्मकदृष्ट्या स्पष्ट करा. (20)
- प्र. १०)** **पुढीलपैकी कोणतेही दोन वर टीपा लिहा.** (20)
- अ) आर्थिक विकास आणि आर्थिक वृद्धी यांच्यातील फरक
- ब) आर्थिक विकासाचे मोजमाप
- क) विकसित अर्थव्यवस्थेची वैशिष्ट्ये
- ड) मानवी विकास संकल्पना